

34:1-22 – Împotriva lui Zedechia. Încălcarea legământului eliberării robilor

34:1-7 – Mesaj împotriva lui Zedechia

Acest capitol începe cu un mesaj împotriva lui Zedechia. Deși pasajul central este dedicat evenimentului eliberării robilor, totuși capitolul începe (dar și se încheie) cu un mesaj adresat specific împăratului Zedechia. Mesajul este rostit în timpul asediului. Ne aflăm deci între al 9-lea și al 11-lea an al domniei lui Zedechia. În acest context știm că Zedechia nu credea mesajul lui Ieremia. Zedechia spera că Domnul va izbăvi Templul și Ierusalimul și casa lui David. Și Domnul îi trimite prin Ieremia un mesaj care să-l încredințeze că NU va fi așa, ci că cetatea va cădea în mâinile babilonienilor. Dar mesajul de asemenea îl încredințează de alte două lucruri. Primul este mai lesne de înțeles. Se referă la faptul că Zedechia nu va muri în timpul asediului. El va supraviețui asediului și va cădea în mâna vrăjmașilor lui. Împăratul babilonului îi va vorbi gură către gură și va merge rob în Babilon. Am explicat în cap. 32 că acest lucru era într-un fel ca o amplificare a pedepsei. Zedechia ar fi preferat cu orice preț să EVITE acest episod al confruntării directe cu împăratul Babilonului. După cum spune David în altă parte: *Mai bine să cădem în mâna Domnului decât în mâna oamenilor!* Măcar că în spatele mâinii oamenilor este tot Domnul care deține totul în control. Totuși confruntarea cu ura oamenilor include CEVA în plus. David preferă CIUMA decât sabia vrăjmașilor să se abată asupra lui. El preferă ca pedeapsa să vină printr-o boală decât printr-un om. David știa bine ce știa. Rana produsă de boală poate fi aceeași cu rana produsă de sabie. Dar nu este același lucru. E mai ușor să gestionezi emoțional relația cu o durere adusă de boală decât relația cu o durere adusă de un OM, de un vrăjmaș. Confruntarea cu omul aduce o umilință și o durere aparte, extrem de profundă. Astfel, Zedechia prefera pedeapsa dar fără să dea ochii cu vrăjmașul său. Dar Domnul îl anunță că pedeapsa va fi aspră. El va da ochii cu vrăjmașul său; acesta avea să-l umilească, să-i omoare fiii înaintea lui și să-i scoată ochii, și apoi să-l târască în lanțuri la Babilon. Confruntarea directă, gură către gură cu oamenii e foarte grea. Un student preferă să pice un examen fără să dea ochii cu profesorul. Preferă să afle nota de pe lista afișată pe holul facultății decât din gura profesorului. În cele din urmă nota e aceeași, deznodământul e același: a picat

examenul. Dar confruntarea directă cu profesorul adaugă CONSISTENT la neplăcutul situației. Domnul vrea să-l încredințeze deci pe Zedechia că va avea parte de o pedeapsă extrem de severă care va include și confruntarea directă cu vrăjmașii săi. Să fii la bunul plac al oamenilor, să fii la bunul plac al vrăjmașului tău de moarte! O, e cumplit! Al doilea lucru însă ne uimește. Și e ceva nou despre destinul lui Zedechia ce nu a mai fost întâlnit până acum în profețiile lui Ieremia, lucru prezentat în v. 4-5. Zedechia va muri în PACE. Nu va muri de sabie. Va muri în liniște și pace, de bătrânețe, de moarte bună cum ar spune cineva. Și desigur și acesta ne trimite cu gândul la dimensiunea pedepsei. Dacă această confruntare directă cu vrăjmașul înseamnă o amplificare a pedepsei, felul în care va muri înseamnă o diminuare a pedepsei. Căci după ce-l ținea rob câțiva ani, împăratul Babilonului îl putea decapita sau arde de viu. Dar nu va fi așa. Zedechia va muri de moarte „bună”. E una să mori în patul tău, e alta să mori în spital, e alta să mori executat de vrăjmașii tăi, e alta să mori torturat. În acest aspect al felului cum va muri, Domnul în mod surprinzător diminuează pedeapsa. Ea nu este condiționată de pocăința lui Zedechia. Ba mai mult, Domnul vrea ca Zedechia să cunoască acest lucru. Dar nu doar că Zedechia va muri în pace, fără să fie supus unor presiuni speciale din partea babilonienilor. Mai mult decât atât, la moartea sa, rămășița din robie va ține doliu pentru el, va arde mirezme, se vor jăli și vor spune: *Vai, Doamne!* Așa cum au făcut și pentru împărații mai vechi și mai de seamă dinaintea lui. Este un contrast izbitor între modul în care mor proorocii mincinoși din cap. 28-29 și modul în care va muri Zedechia. De ce îi dă Domnul acest final lui Zedechia? Acest final care reprezintă o manifestare a milei lui Dumnezeu și nu un răspuns al lui Dumnezeu la căința lui Zedechia. Desigur prin acest final liniștit, anunțat mai dinainte de Domnul, El vrea să-l curteze pe Zedechia. După anul 586 î.d.H mânia Sa se mai potolește. El Își poate manifesta din nou mila Sa! Și o va face chiar față de împăratul răzvrătit al lui Iuda. Cei din robie vor vedea acest lucru și vor căpăta nădejde că Domnul Se va îndura din nou de ei, că Cel care i-a dat în mână vrăjmașilor lor îi va izbăvi din robie cu mână tare și braț întins. Pe de altă parte Zedechia, deși a fost un împărat rău, nu a fost mai rău ca Manase sau ca ceilalți dinaintea lui. Dacă ar fi trăit imediat după David nu ar fi primit o asemenea pedeapsă. În cele din urmă au fost împărați mai răi în Iuda care au murit liniștiți în casele lor împărătești. Se pare că Domnul ține cont și de aceste lucruri când îl judecă pe Zedechia. Acesta a mai dat semne de viață, după cum vom vedea în

continuare în cap. 34. Nu a fost atât de împotrivor față de Ieremia. Pe ascuns, a încercat să-l apere de ura căpeteniilor poporului. Domnul cel drept CÂNTĂREȘTE cu mare precizie pedeapsa pe care i-o dă lui Zedechia. Când judecă, Domnul ține cont de o mulțime de factori și cântărește cu precizie dumnezeiască VINA celui judecat. Nu îi dă nici mai mult dar nici mai puțin. Zedechia avea să fie umilit de Nebucadnețar dar avea un final liniștit. Judecata se revărsa în 586 nu asupra lui Zedechia în primul rând, ci în primul rând asupra Ierusalimului. Desigur se ridică multe întrebări cu privire la dreptatea judecății lui Dumnezeu. În cele din urmă generația lui Zedechia are parte de o judecată istorică, violentă. Dar judecata nu este doar pentru păcatele acelei generații, ci este răspunsul lui Dumnezeu la păcatele a mai multor generații. Dar celelalte generații au fost păsuite. Nu au avut parte de această judecata istorică atât de violentă. Au fost pedepsite dar cu măsură, așa cum se ruga Ieremia în cap. 10. Dar acum această generație primește o judecata istorică determinată de păcatul a zeci de generații dinaintea ei. Unde este dreptatea lui Dumnezeu față de această generație? În cele din urmă răul cel mare a fost făcut de generația lui Manase. Dar această generație a murit în pace, în mijlocul unui Ierusalim în care încă se mai auzeau strigătele mirelui și ale miresei. Față de celelalte generații Domnul Își ține în loc mânia Sa aprinsă. Dar acum peste această generație și-o dezlănțuie în toată furia Sa! Este drept?

Este interesant cât de mult insistă pasajul pe CONTEXTUL în care Domnul rostește acest mesaj lui Zedechia. Acest context este descris în 34:1. Apoi este reluat și detaliat în 34:6-7. Nu era un context ușor pentru Zedechia. Ne gândim la toată presiunea psihică al care era supus Zedechia. Să fii înconjurat din toate părțile de puternica armata a lui Nebucadnețar. Acesta să fi luat toate cetățile, și să mai fi rămas doar 2 cetăți și Iersalimul. Zedechia era la capătul puterilor. Dar el mai lupta. Mai avea speranță. În mod ciudat, această speranță se lega chiar de Yahwe. și în acest context mesajul lui Ieremia vine ca o măciucă: *Degeaba lupti aici pe pământ! Acolo sus, lucrurile au fost deja hotărâte! Vei pierde bătălia!* Desigur această lovitură psihologică era menită să-l îngenunchieze pe Zedechia. Acesta măcar putea capitula și mai cruța din viețile oamenilor din cetate. Dar Domnul care îi anunță cu intransigență pedeapsa, îi dă și un licur de speranță prin v. 4-5. Cu alte cuvinte, în inima Domnului mai este loc de milă și îndurare. Chiar promisiunea că nu va MURI ucis de sabie îl putea încuraja pe Zedechia să capituleze. Domnul îl

descurajează pe Zedechia de la o încăpățănare prostească, dar îi deschide perspectiva unui alt drum. Dacă Domnul mai are milă față de el chiar dacă nu se va pocăi, oare ce ar avea Dumnezeu pregătit pentru el dacă s-ar căi? Poate este un fel de a vorbi prin care Domnul chiar pe ultima sută de metri îl invită pe Zedechia la căință! Dar oare mai era posibil așa ceva? Oare era Domnul dispus să schimbe macazul acum pe ultima sută de metri? Următorul pasaj răspunde chiar la această întrebare. Deci se pare că primul pasaj din acest capitol are rolul de a ridica întrebarea, iar al doilea pasaj are rolul de a răspunde la această întrebare.

34:8-22 – Încălcarea legământului pentru eliberarea robilor

Observăm că în centrul pasajului este tot Zedechia. El are inițiativa învoielii pentru eliberarea robilor, iar mesajul judecății rostit de Domnul se încheie cu anunțarea pedepsei dată lui Zedechia. Dar ce s-a întâmplat? În timpul asediului, Zedechia a avut un moment de luciditate, de iluminare, de cercetare. Se pare că a pus în calcul faptul că întoarcerea la Lege Îl va face pe Domnul să le vină în ajutor. Iar la Lege te întorci împlinind Legea de acolo unde ești. Și se pare că era al 7-lea an, anul slobozeniei robilor. Deci pentru ei atunci și acolo, întoarcerea la Lege însemna păzirea acestei legi. Ne aducem aminte și de principiul păzirii Sabatului din Ieremia cap. 17. Nu te poți întoarce la Lege păzind deodată toate poruncile Legii. Domnul îți cere să păzești câteva porunci, pe acelea pe care le poți păzi și care sunt relevante pentru situația în care te afli. Dumnezeu te ia de unde ești. Nu știm dacă Domnul le-a dat vreo indicație specifică prin Ieremia cu privire la slobozenia robilor sau dacă a fost 100% inițiativa lui Zedechia. Dar e cert că e un moment de cercetare. În sfârșit, după atâția ani, apare o zvâcnire din partea împăratului și a poporului, care acceptă propunerea lui Zedechia. Și Zedechia cheamă poporul în Casa Domnului și se leagă prin legământ, prin jurământ și prin jertfă să slobozească robii. Trecerea prin cele două jumătăți de jertfă din 34:18 ne aduce aminte de legământul avraamic din Gen. 15. Era vorba de o practică culturală de încheiere a unui legământ, jurământ. Deci poporul trece prin cele două jumătăți ale jertfei spunând: Așa să ni se facă dacă nu vom respecta jurământul de a elibera robii! Și poporul se ține de cuvânt și eliberează robii! Și probabil face acest lucru în speranța că Domnul va interveni și-i va scăpa de împăratul Babilonului. Poate a fost o înțelegere ceva de genul: *Doamne, noi eliberăm robii, iar Tu eliberează-nă din mâna lui Nebucadnețar! Noi avem grijă de cei slabi, și ai*

și Tu grijă de noi față de Unul ma puternic ca noi! Desigur ne gândim la o atitudine idolatră. Dar oare ne putem aștepta deodată de la o atitudine 100% sfântă din inima unui popor așa de bolnav? Era o zvâcnire. Era ce puteau ei să facă. Era un muc care mai fumea. Și care e reacția Domnului? Textul nu o prezintă explicit dar noi o deducem din 34:21-22. Și anume: Domnul dă poruncă pentru ca Nebucadnețar să plece de la ei. Și într-adevăr, datele istorice notează că în timpul asediului a apărut din Sud o amenințare din partea armatelor Egiptului. Când Apres, succesorul lui Neco II al Egiptului a invadat Fenicia și Gaza, împresurarea Ierusalimului a fost întreruptă pentru o perioadă de timp. Dar armatele Egiptului s-au întors în țara lor, și atunci și împăratul Babilonului s-a întors la Ierusalim. Acest lucru e consemnat și în Ieremia 37:5-8.

Dar Ieremia 34 ne descoperă că toate mișcările pe scena politico-militară ale lumii erau hotărâte în VĂZDUH ca răspuns la mișcările din inima poporului. Când poporul vestește slobozenia, Domnul dă poruncă, și armatele egiptene intervin și Nebucadnețar se retrage. Dar când poporul încalcă legământul slobozeniei, Domnul dă poruncă din nou și armatele egiptene se retrag iar armatele babiloniene reiau asediul. Este fascinant! Este uimitor! Cursul istoriei mondiale se decide la Ierusalim, se decide prin deciziile morale de la Ierusalim, se decide prin calitatea relației dintre cel tare și cel slab din Ierusalim! Desigur face corelații importante cu relația dintre cel slab și cel puternic despre care am discutat când am studiat Ieremia 21-23a. Am atunci am discutat la nivel teoretic, sau la nivelul potențialității: dacă ei s-ar fi întors către cel slab, și Domnul s-ar fi întors către ei pentru a-i apăra. Domnul îi dăduse în mâna unuia mai puternic deoarece ei înșiși robeau pe cel slab. Căci cei ce ajunseră robi erau cei ce se vânduseră ca robi. Și au ajuns să se vândă ca robi din pricina neglijenței, ripsipei, lenii, iresponsabilității. Era cu siguranță vorba de cei mai slabi din cetate, slabi din toate punctele de vedere. Iată că ceea ce vestise Ieremia în cap. 21 vedem acum împlinindu-se EFECTIV în istorie! Legitatea FUNCȚIONEAZĂ! Și funcționează atât de bine! Și atât de prompt! Și funcționează în ambele sensuri! Când poporul eliberează robii, și ei sunt eliberați de sub asediu. Când ei reiau presiunea asupra robilor, și asediul se reia împotriva lor.

Dar de ce poporul și-a călcat jurământul? De ce după ce au eliberat robii, i-au urmărit, i-au prins, și i-au silit să le fie din nou robi? Probabil că au pățit ca

Faraon care, atunci când dădea de o perioadă de liniște și pace își împietrea din nou inima. Sub presiune se smerea și promitea că va lăsa pe Israel să plece în pustie. Dar când urigiile încetau, atunci se încăpățâna din nou. Și poporul eliberează robii. Asediul încetează. Viața se reia, dar pare tare grea fără robi. Și în cele din urmă cei pe care tocmai îi eliberaseră, s-au vândut ca robi! În cele din urmă era dreptul lor să aibă robi. Afacerile merg prost fără o forță de muncă ieftină. Deci, decid să-i ia înapoi! Dar nu juraseră înaintea Domnului? Nu trecuseră solemn printre bucățile de jertfă spunând: *așa să-mi facă Domnul dacă voi călca jurământul și voi reveni asupra deciziei!* Oare nu se temeau deloc de Domnul? Și oare nu văzuseră cu ochii lor cât de repede și cât de prompt le răspunsese Domnul și că s-a făcut minunea mult așteptată: Nebucadnețar și-a retras trupele!? Nu le era teamă că revenind asupra deciziei, și Domnul va reveni asupra deciziei și-l va trimite înapoi pe împăratul Babilonului, așa cum s-a și întâmplat de altfel! Ce a fost în mintea lor? Căci făcuseră jurământul în Casa Domnului (vezi 34:15). Sunt două variante posibile. Prima este că s-au gândit că a fost o ÎNTÂMPLARE. *De fapt ajutorul venea de la egipteni și nu de la Domnul! Dacă i-ar fi ajutat Domnul ar fi intervenit cu o minune ca cea de pe timpul lui Ezechia când a trimis Îngerul Domnului! A fost o întâmplare. Izbăvirea lor venea de la egipteni, deci ei trebuiau să se pună bine cu egiptenii și nu cu Domnul. La ce folos că au eliberat robii?* A doua ipoteză este că au recunoscut că Domnul le-a dat izbăvirea, dar nu credeau că acum Domnul are puterea sau voința să-l aducă înapoi pe Nebucadnețar. Ei au profitat de El, cum s-ar spune. Sau izbăvirea promptă a dat curs vechilor teorii că Domnul care e bun și care i-a ales de fapt nu-i poate nimici. Desigur, acolo e Templul, e scaunul lui David. Judecata nu poate veni. Au văzut în bunătatea Domnului o slăbiciune de care puteau profita: *Vedeți! Domnul e prea bun să ne nimicească. Doar se joacă de-a împresurarea, dar nu poate îngădui să lase Ierusalimul nimicit. Chiar dacă încălcăm jurământul, Domnul nu ne va nimici.*

Dar nu a fost așa. Bunătatea Domnului nu este o slăbiciune. El este consecvent în căile Sale și își duce judecățile la îndeplinire. Nu se poate profita de bunătatea Domnului. Domnul nu dă imediat poruncă în VĂZDUH ca împăratul Egiptului să se întoarcă în țara lui iar împăratul Babilonului la Ierusalim. Mai întâi de toate ANUNȚĂ acest lucru lui Zedechia și poporului care călcase jurământul. Vedem în 34:22 că Domnul îi avertizează că VA DA poruncă. Deci încă nu o

dăduse. Domnul vine cu acest mesaj al harului înainte de a reveni asupra deciziei! Ce Dumnezeu minunat! Câtă răbdare din partea Lui! După ce ei au încercat să profite de El și și-au bătut efectiv joc de jurământ și de bunătatea Lui, Domnul, în loc să aducă imediat foc din cer sau să-l aducă imediat pe Nebucadnețar înapoi. El își găsește răgazul să le dea un mesaj de avertizare. În urma acestui mesaj ei puteau să elibereze din nou robii. De asemenea mesajul îi ajuta să înțeleagă că nu va fi tot o întâmplare că Nebucadnețar se va întoarce, și că nu se va întoarce ca să se joace de-asediul ci că îi va nimici de această dată. Și când Nebucadnețar se întorcea, se puteau căi din nou. Este evident că șansa CĂINȚEI este valabilă până în ultima clipă! Mai mult decât atât, glasul îndurării din inima Domnului e activ până în ultima clipă. Doar Dumnezeu poate fi așa. Dacă era un om în locul lui Dumnezeu, după ce ei și-au bătut joc de jurământ, în mod cert acest om (fie el și cel mai bun om de pe pământ) ar fi adus foc din cer! Dar Domnul găsește răgaz să mai dea un nou har! Parcă nu fusese suficient de mare harul că Domnul a intrat în jocul cu eliberarea robilor. Dar acum, după ce ei călcarseră în picioare acest mare har, Domnul le mai oferă un nou har prin acest mesaj rostit prin Ieremia.

Și Nebucadnețar s-a întors! Dar ei nu au mai revenit și nu au mai eliberat robii! Oare de ce? Oare cum au interpretat ei întoarcerea aramatelor lui Nebucadnețar? Adepții teoriei întâmplării ar fi spus: *Vedeți! Se confirmă că totul a fost o întâmplare! La ce folos că am eliberat robii! Domnul nu s-a ținut de cuvânt! Oștile haldeilor s-au întors! Că ascultăm sau nu de Domnul, nu contează! Trebuie să ne descurcăm singuri!* Adepții teoriei bunătății divine percepute ca slăbiciune ar fi spus: *Nu vă temeți! Domnul ne-a arătat că nu ne poate nimici. Suntem aleșii Lui și Casa Lui este în mijlocul nostru. Ne iubește prea mult. După cum oștile babiloniene au plecat recent, vor pleca din nou! Nu e nevoie să eliberăm robii! Voia Domnului e clară: nu ne va nimici!*

Prin aceste analize întrezărim câtă moarte și câtă împietrire era în inima Domnului. Orice ar fi făcut Domnul pentru ei, ei ar fi fost răstălmăcit, ar fi găsit o altă interpretare pentru a justifica o viață trăită în păcat. Și Domnul a făcut tot ce se putea pentru ei. Dar s-au încăpățânat să se cufunde în moarte până la capăt. Nu așa a fost și cu Isus? Domnul, până la urmă L-a trimis pe însuși Fiul Său, care a făcut ceva ce nimeni nu a făcut înaintea Lui. A împlinit toate Scripturile, a vorbit cum nimeni nu a vorbit, a fost fără păcat, le-a vorbit cu o iubire și o blândețe

desăvârșită, a făcut sub ochii lor minuni peste minuni. Iar ei ce au zis? *El scoate dracii cu Bel-zebul, domnul dracilor!* Deci nu e vorba de semne, de dovezi. Domnul aici plusează peste măsură de mult. E vorba de alegerea inimii omului. Ca în Eden. Oare Adam nu-l văzuse pe Domnul? Era lipsit de dovezi? Pur și simplu a ales calea răzvrătirii. Pavel ne spune cum Domnul ne va arăta în ziua aceea cum a curtat cu mari semne și minuni fiecare suflet necredincios, și fiecare suflet credincios. Vom fi pe deplin responsabili de starea în care vom fi: judecați pentru eternitate, mântuiți ca prin foc, cu o răsplată mică sau una mai mare.

Oare ce a fost în inima lui Dumnezeu când acest popor cu un istoric al păcatului atât de cumplit a călcat jurământul cu robii? A fost inițiativa lor, nu inițiativa Lui. El putea să NU intre în acest joc. Ei oricum încălcaseră tot legământul sinaitic. Domnul putea să-i aștepte să păzească toate poruncile Legii și apoi să se mai gândească dacă va alunga pe Nebuncadnețar sau nu. În cele din urmă ei erau atât de vinovați căci, chiar dacă începeau să împlinească Legea perfect, Domnul nu era dator să-i izbăvească. Legea era deja încălcată. Judecata era deja legimită. Și totuși Domnul intră în acest joc. Vede atitudinea idolatră din inima lor. Anticipează și că nu vor respecta legământul. Și totuși, El reduce legământul sinaitic la păzirea acestei legi punctuale! (vezi 34:12-13). Îi laudă pentru ceea ce au făcut! (v. 34:15), și le răspunde prompt cu o mare izbăvire îndepărtându-l pe Nebuncadnețar de la ei (v. 21)! E absolut tulburător ce face Domnul! Și ce face poporul? Își bate efectiv joc de Domnul! Nu așteaptă câteva luni ca să încalce jurământul. Ci imediat, în următoarele ZILE (poate chiar a doua zi!) ei caută robii înapoi! Deci oare ce a simțit Domnul când a văzut cum poporul L-a înșelat din nou! Acest popor care-L înșelase sute de ani, acum în pragul judecății finale, L-a înșelat din nou! Încă o rană făcută soțului Yahwe. Parcă au vrut să facă acest lucru înadins, adică să revină la legământ pentru a-l încălca din nou, pentru a-l face pe Yahwe să sufere din nou. Desigur în spate era cel rău care voia să mai lovească odată prin acest popor preacurvar în inima lui Yahwe. Dar nici după acest ultim act de înșelare, acest ultim adulter provocat de popor, Yahwe nu-și pierde cumpătul și nu încetează să cheme la pocăința pe Israel. Nu scade standardele. Revine pe linia judecății cu fermitate și demnitate, dar continuă să o strige cu iubire pe Israel. Dumnezeu, ca și Iosif de altădată, nu este dispus să accepte o reconciliere relațională fără o căință sinceră. Dar în inima Sa este dispus

să ierte și să accepte refacerea relației dacă apare pocăința. Mai mult decât atât, El face demersuri concrete pentru a chema pe Israel la pocăință. E mai ușor să pleci ca Iosif undeva departe, să te detașezi și să aștepti căința fraților. Dar e mult mai greu să continui să locuiești cu cei care te-au rănit, să te intersectezi cu ei zi de zi, și să îi chemi la reconciliere. Și când faci acest lucru să te respingă de fiecare dată. Durerea relațională e mult mai mare. Faptul că rămâi activ în relație ca Yahwe face ca durerea să fie cu mult mai mare. Durerea cauzată de adulter este oricum inimaginabilă. Dar această durere se amplifică atunci când soțul înșelat se implică în procesul recuperării femeii adulterine. Dacă noi, ca oameni, ne simțim atât de jigniți când cineva ne ia de naivi și profită de bunătatea noastră, de buna noastră intenție, oare cum se simte Cel care este demnitatea însăși și din care am primit și noi demnitatea și conștiința valorii de sine? Dumnezeu este foarte supărat pe gestul lor și anunță solemn în v. 15-22 judecata Sa. În v. 16 El precizează că poporul a PÂNGĂRIT Numele Domnului atunci când a încălcat legământul și a luat înapoi pe robii pe care-i sloboziseră. Deci iată că poporul Domnului poate PÂNGĂRI Numele Domnului! Dar ce înseamnă acest lucru? Cum poate face acest lucru poporul Domnului și înaintea cui? Se pare că Numele Domnului este pângărit când cel care poartă Numele Domnului nu-L reprezintă pe Domnul. Ne aducem aminte de supărarea Domnului față de Moise care, vorbind ușuratic poporului și lovind stânca cu mânie, nu a sfințit Numele Domnului înaintea adunării. Atunci Domnul intervine prin pedeapsa Sa pentru a-Și sfinți El Numele înaintea Domnului. Iar lui David Domnul îi reproșează că prin păcatul lui a făcut ca vrăjmașii Lui să-L hulească. Și în cazul lui David Domnul intervine cu pedeapsa Sa vizibilă pentru a-și reabilita Numele. Și în contextul de față, poporul Domnului care purta Numele Domnului, care mai presus de toate trebuia să prețuiască și să cinstească acest Nume, iată că își bate pur și simplu joc de acest Nume încălcând un jurământ sfânt, propus de ei, făcut în Numele Domnului, în Casa Domnului, înaintea Domnului, pecetluit cu jertfă! Deci nu e situația în care cel care poartă Numele Domnului are o cădere morală într-un anumit domeniu. E mai mult decât atât. Cel care poartă Numele Domnului încalcă un jurământ făcut Domnului. E vorba de un păcat făcut direct împotriva Domnului. Știm că orice păcat este făcut de fapt împotriva Domnului. Asuprirea robilor de exemplu era tot un păcat împotriva Domnului. Dar sfidarea e mai mare, și mai vizibilă când păcatul este în relație directă cu Domnul, ca încălcarea acestui jurământ. Dar au aflat Neamurile

de acest jurământ făcut în mijlocul unei cetăți asediate? Înaintea cui a fost pângărit Numele Domnului? E de-ajuns ca Numele să fie pângărit și necinstit înaintea Domnului. Domnul a văzut cum Numele Său a fost batjocorit. Din cartea Iov și cartea Zaharia știm de vrăjmul Domnului, diavolul, care pâărăște zi și noapte pe credincioșii Lui care se lasă pângăriți de păcat. Orice păcat este făcut în văzul demonilor. Apoi, în situația de față, păcatul lor a pângărit Numele Domnului înaintea fraților lor mai slabi, robii luați cu forța înapoi. Și nu este mare lucru dacă diavolul a făcut ca aceste informații să ajungă și la urechile neamurilor. Poporul Domnului poartă Numele Domnului MEREU și PRETUTIDNENI, înaintea lumilor văzute și nevăzute, înaintea lui Dumnezeu și a îngerilor, înaintea diavolului și a demonilor, înaintea fraților și neamurilor. Neascultarea fățișă face ca acest Nume să fie pângărit și apoi dă prilej vrăjmașului să hulească Numele Domnului! Cel rău se bucură când cel neprihănit cade. El își spune: *este și el ca noi! De fapt nu-l iubește pe Domnul și știe că e mai fericit dacă trăiește în păcat departe de Fața Domnului!* Sau: *iată că nici el nu poate trăi în ascultare de Domnul. De fapt nu se poate. E prea greu, e absurd, e împotriva firii.* Prin căderea fiilor luminii, fiii întinericului își justifică propria trăire în păcat. Implicațiile sunt mult mai mari. Nu e implicat doar Soțul și femeia adulterină. Sunt implicați și vrăjmașii Soțului. Adulterul soției nu lovește doar în inima de Soț a lui Yahwe. Repercursiunile sunt mult mai mari. Numele Său este pângărit, neamurile se îndepărtează și mai mult de El, vrăjmașii Lui găsesc prilej să hulească Numele Domnului. E mare responsabilitate să porți Numele Domnului. Și poate nu e întâmplător că anunțarea judecății se încheie cu un mesaj special adresat lui Zedechia (v. 21-22). În cele din urmă, Zedechia era Unsul Domnului, purtând Numele Domnului MAI MULT ca ceilalți din popor. În v. 19, Domnul ține să precizeze diferitele categorii din popor. Responsabilitatea nu e aceeași. Ea e mai mare la liderii poporului. Iar cea mai mare răspundere o are împăratul care poartă cea mai aleasă ungere. El este chiar și cel care a inițiat legământul (v. 8). Și Marele Preot era Unsul Domnului. Într-adevăr, împăratul și marele preot erau cei doi unși ai Domnului, erau cei doi măslini, cum va explica Zaharia în Zaharia cap. 4. Dar după David, împăratul este de obicei în prim plan, Marele preot nici nu este menționat în v. 19. După păcatul casei lui Eli, funcția de mare Preot parcă își pierde din autoritate. Funcția de împărat devine cea mai importantă din regat. Zedechia șade pe tronul lui David. Nimeni nu l-a obligat să șadă acolo. Putea să nu accepte tronul. Dar odată ce a ales să șadă pe tron,

răspunderea sa devine mai mare decât a oricărui evreu, decât a oricărui om de pe pământ.

Ieremia 35 – Ascultarea Recabiților versus neascultarea lui Israel

Nu ne putem da încă seama care este rolul cap. 34 în înlănțuirea tablourilor profetice din Ieremia. Probabil că trebuie să mai studiem și următoarele capitole din Ieremia pentru a surprinde anumite conexiuni. Reținem doar că în cap. 34 se evidențiază cât se poate de clar atât faptul că Dumnezeu este disponibil să ierte Ierusalimul chiar pe ultima sută de metri înaintea judecății. Acest lucru este subliniat atât prin finalul pașnic promis lui Zedechia cât și prin îndepărtarea oștirilor babiloniene ca răspuns la eliberarea robilor. Glasul îndurării este încă foarte activ în inima Domnului. Dacă acest lucru l-am întrezărit și în cap. 32, acum acesta strălucește în toată frumusețea sa. De asemenea observăm o atenție deosebită dată împăratului Zedechia și rolului acestuia în destinul istoric al lui Iuda. Nu în cele din urmă se pune în lumină și cât de mare era răzvrătirea, neascultarea și împietrirea poporului, fapt ce justifică din plin aducerea judecății finale.

Mai observăm faptul că în cap. 34-45 profețiile se împletesc cu narațiunea. Dacă în prima parte a cărții Ieremia avem o abundență de profeții, acum în a doua parte a cărții, profețiile se împletesc cu narațiunea istorică. Capitolul 34 ne relatează un eveniment din vremea lui Ioiachim, fiul lui Iosia. Deci d.p.d.v. cronologic este înainte de cap. 34. Dar împăratul Ioiachim nu apare în acest capitol. În schimb apare acest trib ciudat al recabiților. Prezența lor ne ajută să identificăm repede elementele de noutate din capitol. Mesajul general: nelegiure-judecată, este însuflețit de idei noi cu care nu ne-am mai întâlnit până acum în cartea Ieremia. Despre ce este vorba? Narațiunea ne aduce în atenția noastră acest trib al recabiților. Acest trib locuia locuia în Nordul lui Iuda. Din nord veneau armatele babiloniene și siriene către sud. Ei s-au temut de pustiire, de pârjol și au coborât în Sud la Ierusalim. Recab mai apare menționat în 1 Cronici 2:55 unde este asociat cu Cheniții, urmașii lui Caleb: *Aceștia sunt Cheniții ieșiți din Hamat, tatăl casei lui Recab*. De asemenea apare menționat în 2 Împ.10:15 unde Iehu îl ia în carul său pe *Ionadab, fiul lui Recab*. Aceste informații ne indică faptul că acest trib avea o rădăcină evreiască și că în perioada lui Ieremia avea o vechime de peste

două secole (căci Iehu își începe domnia în jurul anului 841 î.d.h. iar discuția lui Ieremia cu recabiții are loc cel mai probabil la finalul domniei lui Ioiachim, în timpul asedierii Ierusalimului din perioada 600-597 î.d.H). Unii comentatori sugerează că acest trib nomad era format din meșteșugari, de lucrători în metal. Se vede clar o detașare de agricultură a acestui trib. El primește de la fiul lui Recab porunca de a rămâne nomazi. Ionadab, fiul lui Recab a văzut avantaje în acest lucru. Dar care erau acesta? Mobilitatea le permitea să se deplaseze acolo unde era de lucru pentru ei. Nu depindeau de oferta de lucru locală. Oricând se puteau deplasa în alte teritorii. Evitau de asemenea și plata taxelor obișnuite cerute de autorități locuitorilor unor zone. De asemenea nu intrau în conflict cu cei ce doreau să dețină pământuri, nu atrăgeau atenția, nu stârneau gelozia locanilor. Exista deci o înțelepciune în porunca dată de fiul lui Recab urmașilor săi de a fi nomazi. Probabil că Recab a trecut prin anumite experiențe dure de viață în care a văzut lupta oamenilor pentru pământ, schimbările rapide pe plan istoric, povara taxelor, dificultățile cauzate de dependența oamenilor de pământurile lor. Și atunci s-a gândit să formeze un trib nomad de meșteșugari. Aceasta e soluția pe care a întrevăzut-o el pentru supraviețuire în contextul unei lumi ostile și plină de schimbări. Ca drept dovadă, când au auzit de pericolul invaziei din Nord, au coborât la Ierusalim unde au fost primiți de către evrei. Fiind un trib nomad pașnic și format din buni meșteșugari, era ușor de acceptat de către cetățile înstărite. O altă poruncă era aceea de a nu bea vin. Fiul lui Recab poate a reacționat la necazurile aduse de consumul excesiv de alcool. Acesta e ascoiat cu destrăbălarea, cu adulterul, cu violența fizică. Toate aceste puteau crea diverse conflicte între membrii tribului nomad și locuitorii băștinași ai țării. Pentru a preveni orice abuz, Ionadab interzice cu desăvârșire consumul de alcool. El propune urmașilor săi o viață ascetică, de autocontrol, echilibrată și reținuă față de manifestările culturale ale băștinașilor (în cadrul cărora consumul de alcool era un ingredient nelipsit). Observăm că Recab nu propune încrederea în Domnul ca soluție față de pericolele reale ale unei lumi ostile și însetată după pământ și putere. El vine cu o soluție pământească, izvorâtă din înțelepciunea omenească. De asemenea ne întrebăm de ce recabiții nu s-au supus lui Nebucadnețar ci s-au refugiat la Ierusalim? Oare nu auziseră ei mesajul lui Ieremia din cap. 27? Pe de altă parte, e drept că acest capitol pare a fi mai degrabă rostit în vremea lui Zedechia. Oricum, ceea ce vreau să sugerez că acest trib nu era un trib care avea un legământ făcut cu Domnul ca să

slujească Domnului. Nu știm alte detalii legate de religia lor, dacă era un trib care se închina idolilor de exemplu. Ceea ce apreciază Domnul la ei este respectul lor față de porunca tatălului, credincioșia lor față de aceste porunci. Deci, dincolo de multe neajunsuri spirituale pe care cu siguranță le avea acest trib nomad, Dumnezeu apreciază o valoare morală păstrată de acest trib. E vorba de respectul față de părinți, de credincioșia în păzi cu scumpătate anumite tradiții, învățături primite de la înaintași. Cum spuneam, e foarte posibil ca acest trib să fi fost idolatru. Acest lucru nu-I împiedică să aibă și anumite valori morale la care să țină. De asemenea, acest lucru nu-L împiedică pe Domnul să vadă, să aprecieze și să răsplătească aceste valori! Dumnezeu nu judecă lucrurile simplisit, în alb sau negru. El distinge nuanțele. Astfel, El distinge în viața acestui trib ciudat și imperfect o valoare morală care derivă din Dumnezeu. Dumnezeu recunoaște ce este al Lui în acest trib și ține cont de acest lucru. Și reținem că fiul lui Recab dăduse aceste învățături de aproximativ 250 de ani. Deci e vorba de 250 de ani de credincioșie față de învățăturile date de strămoșul lor! Le-au păstrat pe toate, și le-au păstrat întocmai, fără să adauge și fără să scadă la ele. Nu acest lucru îl aștepta și Tatăl cel din ceruri de la fiul Său Israel? Și Domnul găsește acest lucru la fiii lui Recab. Iată de ce îi laudă, iată de ce îi răsplătește!

Ieremia aduce pe fiii lui Recab în Casa Domnului. Sunt menționate anumite chilii și deținătorii acestora. Deducem că Ieremia a avut discuția cu Recabiții înaintea reprezentanților poporului de la Casa Domnului. Apoi în v. 13 înțelegem că mesajul despre Recabiți este adresat poporului. Deci Domnul ia pe Recabiți ca exemplu pentru poporul Său. De aceea Ieremia le dă să bea vin într-un loc public, în Casa Domnului. Mesajul trebuia să ajungă la popor. Îl întâlnim în v. 4 pe Șalum, ușierul. Prin exemplul Recabiților, Dumnezeu creează un contrast între respectul acordat de fiii lui Recab strămoșului lor Recab și de lipsa de respect manifestată de Israel față de Tatăl care i-a răscumpărat din Egipt. Fiii lui Recab au putut păzi poruncile imperfecte ale tatălui lor pământesc, dar fiii lui Israel nu au putut păzi poruncile desăvârșite ale Creatorului lor. Contrastul este și mai izbitor dacă vom compara pe Recab cu Yahwe, poruncile lui Recab cu poruncile lui Yahwe, modul în care Recab a dăruit poruncile fiilor săi cu modul în care Yahwe a dat legea copiilor lui Israel:

Nr.	Ionadab Recabitul și fii săi	Yahwe și poporul Lui
1	Ionadan fiul lui Recab era tatăl lor pământesc. Era un om imperfect, cu păcatele și slăbiciunile lui.	Yahwe era Creatorul lor. Era singurul Dumnezeu adevărat, desăvârșit și atotînțelept. El i-a și răscumpărat din Egipt cu mână tare și braț întins și le-a dat de moștenire țara Canaan.
2	Fiul lui Recab le-a dat un set simplist de porunci omenești. Legile izvorau din înțelepciunea sa omenească, din experiența sa de viață, și propuneau o soluție imperfectă la pericolele și ostilitățile lumii. El le-a dat pe cale orală. Le-a dat o singură dată fiilor săi și aceștia le-au transmis din generație în generație.	Dumnezeu le-a dat un set complet și complex de legi divine/ legile izvorau din înțelepciunea divină, erau desăvârșite și propuneau o soluție perfectă pentru Israel în fața pericolelor spirituale și fizice cu care se confruntau. Legea a fost dată prin îngeri pe Sinai. Poporul a auzit legea din gura lui Dumnezeu. Legea a fost scrisă de Dumnezeu pe table de piatră și apoi de Moise în suluri. Domnul a continuat să vorbească în fiecare generație poporului prin proorocii Săi însoțiți de multe semne și minuni care să-i certifice înaintea poporului.
3	Legea lui Ionadab era foarte strictă și greu de ținut: fără vin, case, confort, pământuri etc.	Legea lui Dumnezeu îi încuraja să se bucure de viață. Nu era deloc acesitică. Evreii se bucurau de vin, de case, de pământuri.
4	Fii lui Recab au respectat pe tatăl lor, au avut încredere în înțelepciunea lui și au păzit cu scumpătate toate poruncile lui pentru mai bine de 250 de ani. Pentru aceasta au învins multiplele	Fiii lui Israel s-au abătut curând de la Legea Domnului și au călclat-o în picioare sute de ani! Au cedat repede ispitei idolatriei și alianțelor și au căutat alte soluții pentru a se păzi de rele și a găsi fericirea.

	ispite de a bea vin, de cumpăra pământuri, de zidi case.	
--	--	--

Contrastul este tulburător. Reiese atât de clar că Yahwe nu le-a cerut fiilor lui Israel ceva imposibil. Iată că legea recabită era chiar mai aspră, mai ascetică decât cea a lui Yahwe, și totuși fiii lui au ținut-o cu sumpătate. Dar fiii lui Israel nu au ținut legea lui Moise. Credincioșia recabiților condamnă necredincioșia fiilor lui Israel. Israel nu are nici o scuză. Dumnezeu nu le-a cerut nici ceva imposibil, nici ceva absurd. Le-a cerut ceva absolut normal și legitim, pe care iată că și tribul recabiților îl respecta în condiții mult mai grele! Ne aducem aminte și de oftatul lui Dumnezeu din cap. 2 unde remarcă faptul că nici un alt popor nu și-a părăsit tradițiile și dumnezeii, dar poporul Israel a părăsit pe Domnul, Izvorul apelor vii!

Observăm că poruncile au fost date de Ionadab, fiul lui Recab, și nu de Recab. Totuși tribul se numește tribul recabiților și nu al ionadabiților. Ionadab a fost contemporan cu Iehu după cum am văzut din 2 Împărați. Înseamnă că Ionadab a fost contemporan și apropiat cu multe evenimente ce au avut loc în Israel și Iuda. În Israel a avut loc domnia lui Ahab, și lucrarea lui Ilie, și apoi pedepsirea casei lui Ahab prin Iehu. Ionadab a fost martor la măcelul cumplit înfăptuit de Iehu. În această perioadă în Iuda va domni Atalia. Deci Ionadab este apropiat de niște evenimente cumplite care au loc în cele două regate. El este de asemenea marcat probabil de exemplul lui Ilie și Elisei. Cel puțin Ilie este un profet cu tendințe ascetice, care se ascunde în pustie, este hrănit de corbi etc. Poate că și modelul lui Ilie a avut o influență asupra regimului ascetic impus de Ionadab urmașilor săi. Probabil învățătura sa izvorășete ca răspuns la toate tulburările istorice la care a fost martor. Urmășii lui Ionadab manifestă o ÎNCREDERE specială în strămoșul lor. Această încredere îi determină să respecte ÎNTRU TOTUL poruncile tatălui lor. V. 8-10 insistă pe faptul că TOȚI membri tribului respectă TOATE poruncile date de Ionadab. Ei nu se îndoiesc de înțelepciunea tatălui lor. Ei păzesc aceste porunci cu multe sacrificii. Dar lui Israel îi lipsește tocmai această ÎNCREDERE în Yahwe. Din lipsă de încredere, leapădă înțelepciunea Legii lui Moise, și o înlocuiesc cu o înțelepciunea lumească, firească, idolatră. Dar lipsa de încredere a lui Israel este total nejustificată. Dacă recabiții s-au putut încrede în înțelepciunea

lui Ionadab, și Israel se putea încrede pe deplin în înțelepciunea lui Yahwe. Este foarte dureros într-o relație să vezi că unul din apropiații tăi se îndoiește profund de tine, de discernământul tău, de bunele tale intenții. Măcar că a văzut suficient de mult în tine lucrarea Duhului, înțelepciunea ta și sinceritatea ta, totuși se îndoiește profund de tine în lucrurile de bază, în lucrurile fundamentale. Nu e vorba de o îndoială normală cu privire la un om imperfect ci de o îndoială profundă în domenii esențiale, îndoială care te discreditează ca persoană. E o așteptare normală într-o relație apropiată ca celălalt să-ți ofere încredere după cum tu îi oferi încredere. Dacă noi simțim această întristare și dezamăgire când suntem puși la îndoială în mod nejustificat de cei apropiați nouă, atunci oare ce simte Tatăl nostru din ceruri când este pus la îndoială de proprii Săi copiii?

Dumnezeu insistă pe contrastul dintre Recabiți și copiii lui Israel tocmai pentru a-I trezi pe israeliți! Domnul speră că prin acest contrast Israel își va da seama cât de legitime sunt așteptările Domnului și cât de mare e vina lor înaintea Lui. Dar finalul mesajului aduce o nouă provocare pentru Iuda. E vorba de v. 17-19. Dumnezeu nu se mulțumește în a creiona contrastul dintre Recabiți și evrei. El anunță și contrastul dintre destinele celor două neamuri. El va aduce peste Iuda și Ierusalim toate nenorocirile pe care le-a anunțat în Lege. În schimb, Dumnezeu răsplătește credincioșia recabiților față de poruncile tatălui lor rostindu-le următoarea promisiune:

- Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeu lui Israel: *Ionadab fiul lui Recab nu va fi lipsit niciodată de urmași care să stea înaintea Mea.*

Ce promisiune! Iar ea nu e făcută lui Israel ci Recabiților. Și nu e făcută de Dumnezeul recabiților ci de Dumnezeu lui Israel. Dumnezeul lui Israel pedespsește pe Israel dar protejează și binecuvintează neamul recabiților. Se pare că nu era un trib foarte numeros. Acest lucru este reliefat de v. 3-4 în care Ieremia precizează că ia toată casa lui Recab și o aduce în Casa Domnului. Însăși aducerea acestui neam de *străini* (vezi 35:7) în Casa Domnului, în camerele din jurul Casei Domnului, unde locuiau Leviții, era ceva neobișnuit. Era o îndrăzneală din partea lui Ieremia, și era o mare onoare care I se făcea casei lui Recab. Dar Domnul îi invită în Casa Sa pentru a-I lăuda, pentru a-I răsplăti, pentru a-I binecuvânta. Strategia Domnului este clară: El vrea să facă pe Israel gelos. Căci Israel este muștrat și lepădat, iar

recabiții sunt primiți în Casa Sa și binecuvântați. Nu știm dacă promisiunea divină dată Recabiților vizează doar perioadă istorică imediată, sau întreaga istorie. Oricum recabiții se aflau sub teama că vor fi nimiciți de babilonieni, sau forțați să se amestece cu alte popoare și astfel să-și piardă identitatea tribală. Dumnezeu le promite că acest lucru nu se va întâmpla. Promisiunea divină răspunde temerilor lor. În fața amenințării babiloniene, Dumnezeul lui Israel le promite protecție. Dar același Dumnezeu promite pedeapsă pentru Israel. Dumnezeul lui Israel va proteja Neamurile dar va pedepsi pe Israel. Poate promisiunea însă vizează toată istoria. Poate și acum acest neam al Recabiților are urmași de care Domnul poartă de grijă! Este ceva de mirat din partea Domnului? Dar promisiunea vizează mai mult decât supraviețuirea fizică în istorie a recabiților. Domnul spune: *nu va fi lipsiți de urmași care să stea **înaintea Mea**!* Înaintea Domnului înseamna acolo în Casa Domnului! Căci Domnul stătea deasupra chivotului din Casa Domnului! Expresia înaintea Mea tocmai am întâlnit-o în 34:15. Poporul făcuse o învoială **înaintea Mea, în Casa Mea...** Oare această promisiune se va împlini în mod plener în mia de ani? La fel cum urmașii lui David și ai Leviților vor sluji neîncetat înaintea Domnului în mia de ani, la fel și fiii lui Recab vor avea un loc de cinste înaintea Domnului alături de Israel în mia de ani? Tot ce este posibil. Promisiunea din 35:19 ne amintește de promisiunea făcută fiilor lui Israel, și apoi fiilor lui David, și fiilor lui Levi în cap. 30-33. Este ceva de mirat la Domnul? Se pare că El va păstra vie până la finalul istoriei sămânța lui Recab și-I va da un loc de cinste în mia de ani! Asemănarea dintre promisiunea făcută urmașilor lui Ionadab și cea făcută urmașilor lui Israel nu este întâmplătoare. Am observat deja că de fapt scopul lui Dumnezeu este să facă pe Israel gelos prin înălțarea Recabiților. Se anticipează astfel strategia lui Dumnezeu prin Biserica dintre Neamuri. Despre această strategie a vorbit și Moise când a anunțat în contextul neascultării și pedepsirii lui Israel că Domnul îi va ațâța la gelozie printr-un neam care nu este un neam. Recabiți sunt cumva altoiți în promisiunile date lui Israel. Biserica dintre neamuri nu este o noutate absolută. Această “mutare” pe tabla de șah a istoriei este anticipată din Vechiul Testament, inclusiv prin bunătatea Domnului față de fiii lui Recab. Și fiii lui Recab au fost probabil mai receptivi decât Israel la promisiunile Domnului. Nu s-a întâmplat așa și în Faptele Apostolilor? Israel a respins pe Mesia dar mulți dintre Neamuri au recunoscut pe Mesia! Strategia prin Biserica dintre neamuri are desigur și elemente de noutate. Recabiții primesc ceva din

făgăduințele date lui Israel. Dar Biserica este efectiv altoită în măslin și are parte în Hristos de toate binecuvântările și promisiunile date de Domnul lui Israel (vezi Efeseni cap. 2-3).

Acțiunea din cap. 35 are loc în Casa Domnului. Dar și evenimentele din cap. 34 sunt legate de jurământul făcut de Zedechia Domnului în Casa Domnului. Cap. 34 devine o dovadă clară și recentă a necinstirii Tatălui Yahwe de către copiii lui Israel. În contrast apar în cap. 35 fiii lui Recab care ascultă de poruncile tatălui lor. Astfel, în primul rând, Recabiții pun și mai bine în lumină marea vinovăție a lui Israel. Dar nu doar atât. Domnul găsește un bun prilej de a chema la pocăința pe Israel prin mărturia Recabiților. Recabiții sunt lăudați pentru a face pe Israel gelos. Chemarea Recabiților în Casa Domnului reprezintă o nouă mutare din partea Domnului pentru a birui pe încăpățânatul Israel. Reprezintă o NOUĂ soluție pe care o încearcă Yahwe pentru a topi inima împietrită a lui Israel. Iată că Dumnezeu nu obosește, nu ostenește. Glasul îndurării este activ. Dumnezeu este creativ și caută cu ingeniozitate noi soluții. Mesajul Domnului de chemare la pocăință nu este redundant, plictisitor. Este genial, mereu nou, mereu încercând să atingă o altă coardă din inima lui Israel. Fiecare capitol din Ieremia, după cum am văzut, reprezintă o nouă și originală încercare din partea lui Yahwe de recuceri inima soției care-L înșală. Dintre toate aceste soluții, strategia cu Recabiții pare a fi cea mai potrivită pentru inima lui Israel. Căci prin Biserica dintre Neamuri tocmai această strategie de a face pe Israel gelos este dezvoltată, amplificată, desăvârșită! Și Pavel ne anunță în Romani 11 că această strategie va da într-un final rod. Căci ei vor căpăta îndurare ***prin îndurarea arătată nouă!***

Nu cred că este întâmplător că Ieremia așează cap. 35 DUPĂ cap. 33. În cap. 33 găsim reînnoirea promisiunilor Domnului față de David și față de Levi. Și acolo apare expresia: urmași care să stea înaintea Mea! Acum, aceeași expresie apare în cadrul promisiunii date Recabiților! Din promisiunile date lui Israel, Domnul oferă și Neamurilor! În cap. 33 Domnul îi vestește lui Ieremia lucruri mari, ascunse, pe care el nu le cunoștea. Despre ce să fie vorba? Care e relevanța capitolului 33 pentru Ieremia? Se pare că evenimentele din cap. 32 au fost doar un antrenament pentru Ieremia. Domnul îi încearcă și îi mărește flexibilitatea. Dar nici nu amână, nici nu anulează căderea Ierusalimului. Dar inima lui Ieremia teologia lui Ieremia devine mai flexibilă. Ori, avea nevoie de această pregătire pentru cap. 33 care

reprezintă de altfel un teribil salt în teologia iudaică. Despre ce să fie vorba? Ieremia știa foarte de bine de promisiunile Domnului făcute lui Avraam, David și Levi. Dar căderea Ierusalimului și ducerea poporului în robie ridica mari semne de întrebare cu privire la credincioșia lui Dumnezeu de a-și împlini promisiunile? Căci Dumnezeu îi promisese lui Avraam că sămânța sa va ajunge în țară după câteva sute de ani dar și că va moșteni țara Canaanului pentru totdeauna, în mod etern. Împlinirea promisiunii depindea de ascultarea lui Avraam, dar nu și de ascultarea urmașilor săi. La fel a fost și cu David. Din pricina ascultării lui, Domnul i-a promis că TOTDEAUNA va avea pe scaunul de domnie al lui Israel un urmaș. Și Levi s-a bucurat de asemenea promisiuni din pricina ascultării părinților. În cartea Levitic când se instaurează practic preoția leviticală se insistă că acele legi sunt eterne pentru urmașii lui Levi. Apoi stă în firea unui Dumnezeu etern ca să facă promisiuni eterne. Și promisiunea se datorează ascultării strămoșilor și nu poate fi anulată de neascultarea urmașilor. Domnul cu alte cuvinte nu-și va retrage promisiunile față de cei trei din pricina neascultării copiilor acestora. Le fel e și cu promisiunea făcută în acest capitol lui Ionadab fiul Recab. Domnul nu aduagă ulterior CONDIȚII suplimentare promisiunilor făcute de El. În cazul lui Levi e bine să ne amintim și de promisiunea făcută lui Fineas:

1. Israel locuia în Sitim; și poporul a început să se dea la curvie cu fetele lui Moab.
2. Ele au poftit poporul la jertfele dumnezeilor lor; și poporul a mâncat și s-a închinat până la pământ înaintea dumnezeilor lor.
3. Israel s-a alipit de Baal-Peor, și Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Israel.
4. Domnul a zis lui Moise: „Strânge pe toate căpeteniile poporului și spânzură pe cei vinovați înaintea Domnului în fața soarelui, pentru ca să se întoarcă de la Israel mânia aprinsă a Domnului.”
5. Moise a zis judecătorilor lui Israel: „Fiecare din voi să ucidă pe aceia dintre ai lui care s-au alipit de Baal-Peor.”
6. Și iată că un bărbat dintre copiii lui Israel a venit și a adus la frații lui pe o madianită, sub ochii lui Moise și sub ochii întregii adunări a copiilor lui Israel, pe când plângeau la ușa Cortului Întâlnirii.
7. La vederea acestui lucru, Fineas, fiul lui Eleazar, fiul preotului Aaron, s-a sculat din mijlocul adunării și a luat o suliță în mână.
8. S-a luat după omul acela din Israel până în cortul lui, i-a străpuns prin pânțele pe amândoi:

atât pe bărbatul acela din Israel cât și pe femeia aceea. Și a încetat astfel urgia care izbucnise printre copiii lui Israel.

9. Douăzeci și patru de mii au murit loviți de urgia aceea.

10. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

11. *„Fineas, fiul lui Eleazar, fiul preotului Aaron, a abătut mânia Mea de la copiii lui Israel prin râvna pe care a avut-o pentru Mine în mijlocul lor; și n-am nimicit, în mânia Mea, pe copiii lui Israel.*

12. *De aceea să spui că închei cu el un legământ de pace.*

13. *Acesta va fi pentru el și pentru sămânța lui după el **legământul unei preoții veșnice**, pentru că a fost plin de râvnă pentru Dumnezeuul lui și a făcut ispășire pentru copiii lui Israel.”*

(Numeri 24)

Deci avem trei promisiuni cu caracter etern, permanent, neîntrerupt și necondiționat pentru urmașii lui Avraam (că vor moșteni țara), pentru urmașii lui David (că vor sta pe scaunul de domnie al lui Israel) și pentru urmașii lui Levi (că vor aduce jertfe înaintea Domnului). Ori, căderea Ierusalimului, distrugerea Templului și ducerea în robie a casei lui David și a poporului, însemna o ÎNTRERUPERE evidentă, și o încălcarea din partea Domnului a acestor promisiuni. Reîntoarcerea în țară după 70 de ani nu putea fi o soluție. Promisiunea insistă pe dimensiunea ei eternă, necondiționată, și neîntreruptă. Ori, Ieremia, nu se putea să nu fi avut aceste întrebări în fața evenimentelor căderii Ierusalimului. Ori, cap. 33 răspunde tocmai acestei frământări, și prin el face un salt în cunoaștere, care-i schimbă radical teologia sa. Până acum credea că cele trei promisiuni s-au împlinit:

- prin Iosua care a adus poporul în țară,
- prin fiii lui Levi care au slujit la Cortul Întâlnirii, și
- prin Solomon care a zidit Casa Domnului.

Astfel era nevoie doar de MENȚINEREA împlinirii celor trei promisiuni. Dar Ieremia descoperă că cele trei promisiuni NU s-au împlinit prin Iosua, Fineas sau Solomon. Ce s-a întâmplat prin cei acești trei oameni nu reprezintă decât o palidă degustare și împlinire a celor trei promisiuni. Prin însăși întreruperea lor

arată că nu e vorba de împlinirea promisiunilor divine ci doar o degustare a lor în imediatul istoric al poporului. Va veni un nou Iosua care va duce poporul în țară, un nou Fines care va face ispășire pentru popor, un nou Solomon care va zidi Casa Domnului. Va veni Mesia cel prin care se vor împlini cu adevărat cele trei promisiuni și care vor avea atunci acel caracter etern, neîntrerupt, necondiționat. Ieremia descoperă ce descopreise și Avraam în Genesa 15. Până în Genesa 15 Avraam credea că va moșteni Canaanul pământesc în viața sa pământească. În Gen. 15 descoperă că e vorba de un Canaan restaurat pe care-l va moșteni la învierea sa din morți! Avraam descoperă un Dumnezeu care cheamă lucrurile care nu sunt ca și cum ar fi, un Dumnezeu etern care nu poate oferi puțin ci care mereu oferă mai mult decât își poate imagina beneficiarul promisiunilor Sale, un Dumnezeu care transcede timpul și istoria, care deși trăiește alături de noi prezentul istoric, El este DEJA la final, pentru care timpul curge altfel, pentru care noțiunea de prezent pare a fi un paradoxal DEJA dar nu ÎNCĂ! Și Avraam descoperă faptul că acest Dumnezeu nu vrea să Se limiteze pe Sine din pricina orizontului îngust al omului, ci vrea să lărgască orizontul omului pentru a-L înțelege mai bine pe Domnul. Este ca și cum Dumnezeu s-ar întâlni cu Avraam în Genesa 15 și i-ar spune: *O, tu chiar aștepti să iei în stăpânire acum și aici Canaanul pământesc? Nu ai înțeles că eu aveam în vedere un Canaan restaurat în slavă? Credeai că pot oferi atât de puțin? Credeai că o astfel de împlinire pământească poate să Mă onoreze? Poate tu te-ai fi mulțumit cu puțin, dar Eu nu-Ți pot oferi așa de puțin. De aceea, îți voi da toată eternitatea să stăpânești un Canaan restaurat. Da, va fi și o împlinire pământească a promisiunii, ca degustare, ca garanție... dar sper că nu te vei mulțumi cu atât!*

Cred că la fel trebuie să interpretăm și promisiunea dată fiilor lui Recab. Ea a avut o primă fază a împlinirii în istoria acelor secole, dar se va împlini cu adevărat când Mesia va veni să înnoiască toate lucrurile. Ce minunate sunt promisiunile Domnului! Ce salt în cunoaștere face Ieremia în cap. 33. Cu adevărat cap. 32 e o pregătire necesară pentru cap. 33. Cu adevărat în cap. 33 sunt lucruri mari, ascunse, pe care Ieremia nu le cunoștea! Cu adevărat saltul din cap. 33 e mai mare decât cel din cap. 32. Dacă în cap. 32 Ieremia e DISPUS să accepte că Domnul ÎȘI schimbă PLANUL, în cap. 33 Ieremia devine provocat să accepte că Domnul ÎȘI va CONTINUA și ÎMPLINI planul dar într-un alt MOD, mai minunat.

Medităm la acest Domn măreț, etern, care nu poate promite puțin, și care cheamă lucrurile care nu sunt ca și cum ar fi. Lui îi place să binecuvânteze. E plin de binecuvântări, de promisiuni. Oare și-a epuizat promisiunile prin cele date lui Avraam? Nicidecum! Levi capătă și el minunate promisiuni! Apoi Fineas! Apoi David! Apoi recabiții! Apoi atâția alții! În Noul Testament Domnul continuă să ofere noi promisiuni. Ne amintim de minunata promisiune făcută femeii care a turnat vasul cu mir pe trupul Său: *oriunde se va vesti în această lume Evanghelia Împărăției, se va pomeni și ce a făcut pentru Mine această femeie!* Și iată că după 2000 de ani promisiunea ÎNCĂ se împlinește chiar prin aceste rânduri pe care le scriu! Domnul NU este SĂRAC în promisiuni, sau în CRIZĂ de promisiuni. Oare odată cu sec. I sacoșa cu promisiuni divine s-a epuizat? Nicidecum! Mai degrabă istoria este în criză de VASE? Ori de câte ori Domnul a găsit un VAS care a făcut un gest special al credinței, al iubirii, El a intervenit cu o minunată promisiune. Avraam și-a părăsit orașul natal pentru a locui ca străin într-o țară nouă, și apoi, după ce nu a primit acea țară, a fost totuși gata să-l jertfească pe Isaac! În fața acestor gesturi Domnul i-a promis că în sămânța Lui va binecuvânta tot pământul! În fața râvnei lui Fineas, Domnul i-a promis o preoție veșnică din sămânța lui. În fața preocupării lui David de a zidi o Casă Domnului, Domnul îi promite lui David prin sămânța lui o casă regală eternă. În fața gestului lui Petru de a-L mărtursi ca Mesia, Isus îi promite că-i va da cheile împărăției cerurilor. În fața gestului femeii care varsă vasul cu mir, Isus îi promite că gestul ei va deveni parte esențială din Evanghelia Împărăției! Și exemplele pot continua. Dar nu cred că se sfârșesc odată cu sec. I. Oriunde vor apărea astfel de gesturi Domnul le va onora cu PROMISIUNI divine! Și Domnul nu poate face decât promisiuni mari, eterne, care să-L onoreze și să-i reflecte generozitatea! Iată câteva din caracteristicile promisiunilor divine:

- Ele sunt condiționate de ascultarea celui care le primește, dar devin necondiționate după ce beneficiarul lor își duce ascultarea până la capăt!
- Ele sunt mărețe, eterne, oglindind generozitatea unui Dumnezeu etern! Ele sunt mai mult decât își poate imagina cel ce le primește. Ele sunt eterne, ele tranced istoria, străbat generațiile.

- Adesea ele se leagă de urmașii celui ce primește promisiunea.
- Ele se împlinesc în mod desăvârșit în și prin Mesia.
- Adesea au două faze de împlinire: una parțială, pământescă, în imediatul istoric, și una eternă în viitorul îndepărtat al înnoirii tuturor lucrurilor.
- Adesea Domnul EXPLICĂ treptat adevărata semnificația și dimensiune a promisiunilor Sale. Și Domnul mereu ADAUGĂ, PLUSEAZĂ la ce a promis, dar niciodată nu scade. Împlinirea promisiunii în ALT PLAN este însoțită mereu cu ADĂUGAREA de noi BINECUVÂNTĂRI.

Și ce vom face în acest moment? Vom reveni desigur la marea promisiune: ***Eu vin curând!*** Poate nu e vorba de o promisiune condiționată. În cele din urmă apostolii au fost credincioși mandatului primit, și Domnul nu a revenit. Poate e vorba de același Domn care cheamă lucrurile care nu sunt ca și cum ar fi. Poate e vorba de o împlinire în două faze a promisiunii. Poate că prima s-a împlinit în sec I în jurul anului 70... o împlinire parțială desigur care a fost chiar ÎN CURÂND. Și de această împlinire parțială cum am comentat în altă parte beneficiază fiecare generație de credincioși. Poate va exista o a doua fază de împlinire a promisiunii prin cei doi proorocii de exemplu, când ÎN CURÂND va însemna ÎN CURÂND. Cine mai știe? Dar învățăm să nu ne raportăm simplist, îngust, omenește la promisiunile făcute de un Dumnezeu etern, nelimitat, dincolo de timp. Nu El devine ca noi, ci ne cheamă pe noi să ascedem către El. Învăț să mă raportez ALTFEL la promisiunile făcute de Domnul. Încerc să renunț la orizontul meu îngust închis în vizibil, în timp și spațiu și obsedat pentru acum și aici, pentru o împlinire imediată a promisiunii, pentru beneficii pământești, trecătoare. Încerc să îmi largesc orizontul și să explorez dimensiunea eternă, nelimitată a tuturor promisiunilor divine. Încerc să le înțeleg semnificația din perspectiva Sa. Încerc să înțeleg cum se văd ele de sus, căci am obosit să le explorez semnificația printr-unle de jos. Cum văd eu orașul Iași de la sol, sau cum se vede el din avion? E același oraș, dar ce perspective diferite! Ce înțelesuri diferite! Oare cum se văd

promisiunile divine de sus? Ps. 89 ne prezintă cum se văd promisiunile date de Domnul lui David de aici de jos. Ieremia 33 ne prezintă cum se văd aceste promisiuni de acolo de sus. Ce schimbare de optică! Atenție: neîmplinirea plenară a unei promisiuni în imediatul istoric, deschide calea explorării împlinirii ei într-o dimensiune nouă, eternă! Ferice de omul care a primit anumite promisiuni divine care NU se împlinesc în viața sa pământească. Înseamnă că ele vizează dimensiuni eterne și infinit mai mari! În cele din urmă, îmi dau seama că tot ce cunosc în prezent este o mare eroare, dar o eroare necesară pentru a păși mai departe în misteriosul proces al cunoașterii în parte. Să nu ne luăm prea în serios teologia, și ce cunoaștem despre Domnul. În cele din urmă L-a văzut cineva dintre noi pe Dumnezeu? Să recunoaștem cu smerenie că vorbim despre lucruri pe care nu le-am văzut și despre minuni pe care nu le înțelegem. Din eroare în eroare: iată ciudatul proces al cunoașterii noastre de sub soare!